

 Cine	Target de etapă 2016: 2000 de ferme prin 6.3 350 de proiecte prin 6.2	Target intermediar 2017: 4000 ferme prin 6.3 613 proiecte prin 6.2	Target 2023 31093 ferme prin 6.3 1963 proiecte prin 6.2
	<i>(calculare făcute pentru actualul prag de eligibilitate, în cazul schimbării estimăm că numărul de beneficiari va crește)</i>		

MADR, Cancelaria.	Beneficii: <ul style="list-style-type: none"> • modernizarea fermelor foarte mici; transformarea structurală și deschiderea spre piață; • diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de IMM în sectorul nonagricol; • crearea de oportunități viabile pentru o ieșire echitabilă a forței de muncă excedentare din sectorul agricol și îmbunătățirea standardelor de viață în zonele rurale prin dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în mediul rural.
----------------------	---

 Acțiune

I. Un Plan Național de Dezvoltare Rurală mai accesibil micilor fermieri și micului întreprinzător

I.a Modificare PNDR	I.b Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici	I.c Start-up non agricol
---------------------	--	--------------------------

 Cum	 Finanțare
<ul style="list-style-type: none"> • I.a Modificare PNDR: schimbarea pragului de eligibilitate de la 8000 PS la 4000 PS, și alte modificări; • I.b. Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici (6.3) - grant de 15 000 de Euro / fermă, în două tranșe, pe baza realizării obiectivelor din planul de afaceri (3 ani sau 5 ani pentru domeniul pomicol); 75% la primirea deciziei de finanțare și a doua tranșă condiționată de creșterea performanței prin comercializarea producției proprii în procent de minim 20% din valoarea primei tranșe; • I.c Start-up non agricol (6.2) - beneficiari: fermieri/ membrii unei gospodării agricole/ microintreprinderi existente sau nou înființate care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole pentru prima dată în spațiul rural - se acordă: grant de 70.000 Euro pentru activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism și 50.000 de Euro pentru alte activități în două tranșe pe baza realizării obiectivelor din planul de afaceri (maxim 5 ani). 	<p>PNDR: Submăsurile 6.3. și 6.2 Nu este nevoie de co-finanțare Beneficiarii pot accesa combinat și alte măsuri din PNDR (4.1, 4.2 și 6.4) cu condiția asigurării cofinanțării Pot participa la măsurile de asociere, scheme de calitate, LEADER, pot primi sprijin pentru consiliere, informare, transfer de cunoștințe.</p>

 Schimbări necesare

- La selectarea proiectului, acordarea de vouchere pentru informare și pregătire profesională pe care să le folosească în funcție de ceea ce are nevoie fermierul – această opțiune se va include în pachetul de propuneri ce vizează modificarea PNDR (toamna 2016 – 2017).
- Schimbări legislative naționale:
  - redefinirea conceptului de “fermă de familie” (OUG nr. 43/2013) din legislația națională pentru care se acordă, conform ghidurilor măsurii, un punctaj mare (30 puncte la evaluare): limita superioară ar trebui să fie 100.000 PS pentru a facilita dezvoltarea clasei de mijloc prin accesarea de proiecte combinate pe mai multe măsuri pentru fermierii mici, dar cu potențial de creștere. Limita maximă de eligibilitate actuală (12.000 PS) limitează accesul celor cu potențial de dezvoltare a celor mici care ar avea nevoie de sprijin prin aceste măsuri;
  - Simplificarea fiscalității la nivelul micului întreprinzător din mediul rural.

Cine

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a început procesul de simplificare și a elaborat un plan în acest sens, care include următoarele măsuri:

4.1./4.1.a. „Investiții în exploatații agricole”

4.2./ 4.2.a „Sprijin pentru investiții în procesarea/marketingul produselor agricole”

6.1. „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”

6.2. „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale”

6.3. „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”

6.4. „Sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole”

7.2. „Servicii de baza și reînnoirea satelor în zonele rurale”

MADR

Acțiune

I. Un Plan Național de Dezvoltare Rurală mai accesibil micilor fermieri și micului întreprinzător

I.d Debirocratare și simplificare administrativă în implementarea proiectelor

Cum

Măsuri de simplificare și debirocratare a PNDR (selecție din planul MADR):

Pentru 4.1./4.1.a și 4.2./ 4.2.a. Măsura de investiții:

- Eliminarea obligativității ca solicitantul să aducă documentele de la Registrul agricol – se va accesa doar baza date APIA;
- Verificarea eligibilității, din punct de vedere al dimensiunii economice, a celor care înființează o fermă - pe înregistrările APIA/ANSVSA la momentul depunerii (unde există înregistrări parțiale) și pe baza previziunilor din SF, pentru culturile/animalele previzionate și revizuirea definerii “datei de instalare” pentru tinerii fermieri;
- Clarificarea aspectelor (tehnice) legate de înființare fermă/versus modernizare, fermă/unitate;
- Extinderea sprijinului către mai multe categorii de cooperative agricole - toți membrii cooperativei/GP **care au calitatea de fermieri** și mai multe categorii de cooperative;
- Eliminarea condiției de menținere a criteriului de selecție referitor la dimensiunea economică pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului, pentru a nu limita dezvoltarea exploatațiilor;
- Introducerea unui nou criteriu de selecție aferent lanțurilor alimentare integrate **“producție agricolă primară-comercializare – pentru investiții în unități de producție vizând producția de legume și struguri de masă”**. Acest criteriu vizează stimularea comercializării pe lanț a fructelor și legumelor în stare proaspătă;
- Eliminarea restricțiilor de accesare a unor măsuri combinate;
- Eliminarea restricției de procesare a fructelor doar la nivelul fermei.

Pentru 6.1. Instalare tineri fermieri și 6.2. Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici:

- Reducerea perioadei de monitorizare de la 5 la 3 ani;
- Eliminarea prevederii privind deținerea unei suprafețe agricole compacte;
- S-a eliminat restricția privind ciupercăriile (sunt eligibile);
- Extinderea listei documentelor doveditoare pentru cursuri de instruire pentru dobândirea competențelor profesionale (copie după certificat/ diplomă de studii sau echivalentul acestuia), precum și posibilitatea acceptării adevărinței care atestă urmarea cursului, până la eliberarea documentului doveditor.

Cine

Target de etapă 2016:
1600 de ferme

Target intermediar 2017
4000 de ferme

Target 2023
9367 ferme

MADR, AFIR, Cancelaria

Beneficii:

Reducerea vârstei medii a fermierilor activi și dezvoltarea și modernizarea fermelor mici și medii
Îmbunătățirea managementului și creșterea competitivității sectorului agricol

Financiar

Creșterea veniturilor fermei din activități agricole (finanțarea capitalului de lucru, achiziția de teren sau material biologic precum și alte activități relevante incluse în planul de afaceri)

Restructurare

Sunt încurajate prin punctaj suplimentar preluarea mai multor exploatații și comasarea acestora, sunt favorizate transferurile care stimulează comasarea.

⇒ **Acțiune**

II. Schimbarea de generații în agricultură și un nou rol pentru ferma de familie

II.a – Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri

 Cum

 Finanțare

II.a. Măsura 6.1. Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri - granturi de 50.000 de Euro pentru exploatațiile între 30.000 - 50.000 PS și **40.000 de Euro** pentru exploatațiile între 12.000 – 30.000 PS acordate o singură dată/beneficiar, în două tranșe, pe baza realizării obiectivelor din planul de afaceri (trei ani sau cinci ani pentru domeniu pomicol) astfel:

- 75% la primirea deciziei de finanțare și 25 % după implementarea corectă a planului de afaceri, a doua tranșă condiționată de producție comercializată în procent de minim 20% din valoarea primei tranșe.

În plus, în noua Politică Agricolă Comună, pentru tinerii fermieri se acordă supliment la subvențiile pentru suprafață.

PNDR,
submăsura 6.1.
Nu este nevoie de cofinanțare
Beneficiarii pot accesa și alte măsuri 6.2. (cu condiția să aibă planuri de afaceri și acțiuni diferite) și sub măsurile 4.1., 4.1.a, 4.2, 4.2.a și 6.4 care pot fi accesate după acordarea tranșei a doua cu condiția asigurării cofinanțării, pot participa la măsurile de asociere, pot primi sprijin pentru consiliere , informare, transfer de cunoștințe.

 Schimbări necesare

Schimbarea PNDR va duce la creșterea numărului de beneficiari.

Cine

Target de etapă 2016:

2000 de ferme

Target intermediar 2017

2150 de ferme

Target 2023

15000 de ferme

Cancelaria, Ministerul Agriculturii și AFIR.

Beneficii:

Transformarea structurală și transferul intergenerațional.

Ațiune

II. Schimbarea de generații în agricultură și un nou rol pentru ferma de familie

II.b Schema pentru ferme mici

Cum

Finanțare

II.b **Schema pentru ferme mici** - Măsura 6.5. o plată anuală timp de cinci ani pentru fermierii care au participat cel puțin un an la "schema pentru micii fermieri" din Pilonul 1, care se angajează în mod voluntar să:

- transfere definitiv către alt fermier întreaga lor exploatație și drepturile de plată corespunzătoare în plus față de transferurile privind drepturile de proprietate sau prin cedarea pe termen lung a dreptului de folosință
- plata reprezintă 120% din suma anuală calculată a sprijinului, pe care beneficiarul este eligibil să o primească în cadrul schemei simplificate din Pilonul 1

Concomitent, o altă măsură datorată reformei Cioloș a Politicii Agricole Comune este **Schema pentru micii fermieri** – care presupune plata subvenției într-un mod simplificat, fără controalele suplimentare, pentru aceștia. În anul 2015 au fost înscrși în acest mecanism 721.000 de fermieri mici. Începând din 2016, ei devin eligibili pentru Măsura 6.5 descrisă mai sus.

Măsurile au fost corelate cu cea privind Tinerii fermieri, care primesc puncte în plus dacă comasează ferme din schema pentru ferme mici, astfel încât comasarea să se producă în ferme medii, stimulând formarea acestora.

Propunem lansarea unui format național de dezbatere privind politicile de comasare/consolidare a fermelor foarte mici, pentru a identifica soluții pentru ca parcelele disponibilizate prin această schemă să consolideze fermele mici/mijlocii cu potențial, deținute de oameni din aceeași localitate, eventual membrii familiei imediate sau extinse.

Submăsura 6.5
(sume transferate din Pilonul I către Pilonul II)

Schimbări necesare

- Elaborarea ghidului 6.5.
- La selectarea proiectului, acordarea de vouchere pentru informare și pregătire profesională pe care să le folosească funcție de ceea ce are nevoie fermierul.

Cine

Beneficii:

Financiar: ieșirea din economia informală;

Economic: creșterea ocupării în rândul tinerilor 16-24 ani, valorificarea locală integrată a resurselor teritoriului

Social: întinerirea forței de muncă în domeniul agricol.

MADR, Ministerul
Finanțelor Publice,
Ministerul Muncii, AFIR,
Cancelaria, MFE, AM
POCU.

Acțiune

II. Schimbarea de generații în agricultură și un nou rol pentru ferma de familie

II.c. Angajarea formală a membrilor familiei la ferma proprie

II.d. Vouchere pentru zilieri și meșteșugari independenți

Cum

Finanțare

II.c. Angajarea membrilor familiei la ferma proprie

Pentru categoria vulnerabilă 16 – 24 de ani (prioritate pentru politica de angajare la nivel european) – axă specială din POCU gestionată de ANOFM (Agenția de Ocupare). Tinerii 16 – 24 de ani vor putea fi angajați la ferma familiei (rude până la gradul IV) pentru fermele prinse în proiectele PNDR, cu subvenționarea salariului din POCU pe perioada de derulare a proiectului cu respectarea prevederilor regulilor de minimis și ajutor de stat.

Pentru tinerii din afara acestei categorii de vârstă, se poate crea un *call* dedicat din POCU unde să fie eligibile familiile care au beneficiat de un proiect PNDR (inclusiv beneficiarii din Programul 2007 – 2014 care doresc să formalizeze munca pentru membrii familiei extinse).

II.d. Emiterea de **bonuri valorice purtătoare de taxe și asigurări sociale / medicale** care pot fi achiziționate de angajatori pentru plata lucrătorilor (pentru a evita birocrăția angajării permanente în condițiile în care nevoia de salarizare este temporară / sezonieră)

Beneficiarii PNDR primesc un *call* dedicat din POCU pentru formalizarea muncii depuse de membrii familiei.

Corelare cu Pachetul Anti-Sărăcie, măsurile 24.2 Antreprenoriat Rural, 16.3 Viziunea Integrată ANOFM și F3 Pachet de stimulare (vouchere) pentru zilieri.

Schimbări necesare

- Pentru respectarea solicitărilor CE de simplificare se pot acorda vouchere de formare și/sau subvenționare loc de muncă mai ales pentru zilieri - este necesară o hotărâre de guvern care să reglementeze acordarea de voucher.

 Cine	
MADR, AFIR, Cancelaria	Beneficii: Urmărește îmbunătățirea competențelor și cunoștințelor de bază precum și diseminarea/asimilarea rezultatelor cercetării și a inovării, prin acțiuni de formare profesională și dobândire de cunoștințe în rândul tinerilor fermieri, fermieri-persoane fizice care activează în ferme mici și beneficiari de sprijin ai sub-măsurilor 6.1 și 6.3.

 Acțiune

II. Schimbarea de generații în agricultură și un nou rol pentru ferma de familie

II.e Informare și formare profesională, adaptată nevoilor fermierilor mici și medii

 Cum	 Finanțare
<p>II d. Informare și formare profesională, adaptată nevoilor fermierilor mici și medii</p> <p>Există experiențe nefericite privind activitățile conexe de informare și pregătire profesională, care nu au ajuns mereu la beneficiarii reali. Propunem schimbarea modalității de distribuire, prin vouchere valorice pentru fermierii care câștigă proiecte PNDR – vor primi un voucher de formare pe care îl pot folosi cum decid, potrivit nevoilor proprii de pregătire. Întrucât necesită modificarea Programului, măsura va fi aplicabilă în a doua parte a anului. Programele deja demarate vor fi lotizate la nivel județean, ca soluție de tranziție.</p> <p>Măsura 1.1. – ”Sprijin pentru formarea profesională, precum și a acțiunilor pentru dobândirea de competențe” pentru măsurile 6.1., 6.3. 6.3. ”Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” - 500 euro/cursant - modul de curs de 5 zile 6.1. ”Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” - 500 euro/cursant - modul de curs de 5 zile</p> <p>Măsura 1.2. – ”Informare” pentru 6.3., 4.1., 4.2., 16.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> 60 euro / pentru 1 zi/fermier <p>Măsura 2.1. – ”Servicii de consiliere” pentru 6.3., 4.1., 6.1., și pentru măsurile de asociere</p> <ul style="list-style-type: none"> 6.3. și 4.1. – 600 euro /fermier pentru plan de afaceri 6.1 – 1.200 euro/fermier măsuri de asociere 1.500 euro/beneficiar/1 consultare 	<p align="center">PNDR submăsura 1.1. - pentru măsurile 6.1. și 6.3 1.2. - pentru 6.3 și 4.1.</p>

 Schimbări necesare

- Schimbare PNDR;
- Includerea de vouchere pentru informare și pregătire profesională pe care să le folosească în funcție de ceea ce are nevoie fermierul;
- Revizuirea ghidurilor;
- Variante pentru 2016 – licitații lotizate la nivel de județ.

Cine

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale / ANOFM / Ministerul Educației și Ministerul Fondurilor Europene, Cancelaria

Beneficii:**Financiar:** Investiții în educația la sat**Economic:** Pregătirea și profesionalizarea unei generații noi de viitori tineri fermieri**Social:** Întinerirea forței de muncă în domeniul agricol **Acțiune****II. Schimbarea de generații în agricultură și un nou rol pentru ferma de familie**

II.f Dezvoltarea învățământului tehnic agricol

Cum **Finanțare****II.e Dezvoltarea învățământului profesional și tehnic agricol**

Realizare/ recondiționare infrastructură educațională – laboratoare, ferme didactice

Măsura 7.2 din PNDR finanțează infrastructura educațională/socială a școlilor profesionale în domeniul agricol: 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de venit și nu va depăși 500.000 Euro.

Monitorizarea implementării “Strategiei Educației și formării profesionale din România pentru perioada 2015-2020” cu focus pe licee agricole și pe următoarele priorități:

- Creșterea implicării partenerilor sociali în dezvoltarea sistemului de formare profesională – dialog licee – mediu privat prin intermediul GAL-urilor/Comitetelor Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social;
- Educație antreprenorială aplicată și orientare profesională;
- Creșterea promovabilității la bacalaureat, scăderea ratei de abandon școlar în liceele agricole;
- Sprijinirea practicii la agenți economici;
- Programe de ucenicie în ferme și firme agro-industriale.

CNDIPT, Ministerul Educației

PNDR - dezvoltarea infrastructurii școlare agricole și a fermelor didactice măsura 7.2.

Axa 6 POCU – finanțarea dezvoltării curriculei școlare în domeniul agricol adaptat nevoilor fermei moderne, plata profesorilor pe durata proiectului și posibilitatea de acordare de burse tinerilor care participă la formare.

Programul ROSE (Banca Mondială) – creșterea promovabilitatii la bacalaureat, scăderea ratei de abandon școlar în liceele agricole.

Corelare cu Pachetul Integrat pentru Combaterea Sărăciei, măsura 16.2 Revigorare învățământ profesional și tehnic.

Schimbări necesare

Modificarea PNDR – fisa 7.2 a.i. - și liceele agricole din mediul urban să o poată accesa.

Abordare integrată POCU cu PNDR - scrierea ghidurilor cu asigurarea sinergiilor pentru ambele programe.

Cine

Ministerul Agriculturii și AFIR, Cancelaria

Beneficii:

- Cooperarea între actorii locali, în scopul comercializării produselor agroalimentare prin intermediul lanțurilor scurte de aprovizionare
- Realizarea de parteneriate cu organizații neguvernamentale și autorități publice;
- Îmbunătățirea performanțelor generale și creșterea veniturilor exploatațiilor agricole;
- O mai bună integrare pe piață a producătorilor primari prin adaptarea producției acestora la cerințele pieței și comercializarea în comun a producției lor;
- Combinat cu Axa 1 și Axa 2 din POCU – angajarea formală a tinerilor sau a membrilor familiei + vouchere zilieri, unde este cazul.

Ațiune**III. Asocierea pentru intrarea pe piață**

III.a Grupuri de producători și cooperare pe lanțuri scurte

Cum **Finanțare**

III.a Grupuri de producători și cooperare pe lanțuri scurte prin trei instrumente:

Măsura 9.1 finanțează

- Sprijin forfetar, degresiv, în tranșe anuale, pentru maximum cinci ani de la data recunoașterii grupului de producători acordat în baza unui plan de afaceri. Sprijinul public nerambursabil de maxim 10% din valoarea producției comercializate în primii 5 ani și suma maximă de 100.000 euro/an.

Măsura 16.4 finanțează

- Sprijin de maximum 100.000 Euro (din care 20% cheltuieli de funcționare) pe baza de rambursare pentru parteneriate bazate pe un acord de cooperare cu cel puțin un partener (fermier, microîntreprindere, întreprindere mică, ONG, Consiliu local, unități școlare sau de alimentație publică) și cel puțin un fermier sau un grup de producători/o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol/pomicol.

În cadrul procesului de reorientare a misiunii **Grupurilor de Acțiune Locală** (vezi fișele de la punctul la VII) se va permite includerea stimulării și organizării asociațiilor agricole în strategiile locale de dezvoltare (sau chiar stimularea includerii acestora, prin punctaj suplimentar).

PNDR
submăsurile 9.1, 9.1.a.
16.4,16.4.a
Pot primi sprijin pentru consiliere , informare, transfer de cunoștințe.

POCU: Axa 1 si Axa 2 - dacă angajează formal membri familiei
Vouchere pentru zilieri

Schimbări necesare

- Elaborarea ghidului 9.1. și finalizarea 16.4
- Prin programul LEADER – cooperativele ar putea fi sprijinite pentru finanțarea cheltuielilor cu personalul angajat (management și cheltuieli de funcționare)

Cine

Beneficii:

Acces la program de creditare accesibil pentru cei neeligibili la finanțare prin PNDR

Încurajează asocierea

Stimularea competitivității și modernizarea fermelor

Ministerul Finanțelor
Publice, MADR,
Cancelarie, bănci, IFN-
uri

Ațiune

III. Asocierea pentru intrarea pe piață

III.b Facilități fiscale pentru asociații și eliminarea dublei impozitări

III.c Programul Național "Primul Utilaj Agricol"

Cum

Finanțare

III.b Facilități fiscale pentru asociații și eliminarea dublei impozitări

Bugetul de stat pentru garanții din Primul Utilaj Agricol

Eliminarea dublei impozitări și alte politici fiscale de stimulare a Cooperativei Agricole (conform proiectului legislativ "Lege pentru modificarea și completarea Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, precum și pentru stabilirea unor măsuri de aplicare a acesteia" aflat în Parlament).

Completarea repectivului proiect de lege cu precizarea faptului că o cooperativă agricolă nu facturează mai departe inputurile pe care le achiziționează pentru membri, indiferent de statutul juridic al acestora.

III.c Programul Național "Primul Utilaj Agricol"

Sprrijinirea achiziționării/înlocuirii utilajelor agricole (mai vechi de zece ani) prin garanții de stat (între 40-60% din bunul achiziționat) dedicat fermierilor care se asociază.

Schimbări necesare

Completarea proiectului legislativ "Lege pentru modificarea și completarea Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, precum și pentru stabilirea unor măsuri de aplicare a acesteia" (Cooperativele să poată achiziționa inputuri pentru membri, pe care sa le distribuie acestora fără ca activitatea să fie asimilată comercializării)

Elaborarea metodologiei pentru Programul Național "Primul Utilaj Agricol"

	Target de etapă 2016:	Target intermediar 2017:	Target 2023
 Cine	Măsura 6.4. - 150 proiecte Măsura 4.1. - 125 de ferme	313 proiecte 400 de ferme	965 proiecte 1200 de ferme

MADR, AFIR, Cancelarie	Beneficii: Creșterea competitivității sectorului agricol, crearea de oportunități viabile pentru o ieșire echitabilă a forței de muncă excedentară din sectorul agricol și îmbunătățirea standardelor de viață în zonele rurale; Stimularea mediului de afaceri din mediul rural; Crearea de locuri de muncă; Creșterea veniturilor populației rurale; Reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban.		
------------------------	---	--	--

 Acțiune

IV. Investiții în mediul rural

IV.a Investiții în ferme, cu acces la co-finanțare

 Cum	 Finanțare
IV.a Investiții în ferme, cu acces la co-finanțare Sub-măsura 6.4 Proiecte cu valoare maximă de 200.000 Euro prin care se diversifică profilul prin înființarea unei activități neagricole în spațiul rural. Sub-măsura 4.1 si 4.1.a Investiții în înființarea, extinderea și/ sau modernizarea fermelor zootehnice și vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor; Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, Investiții în procesarea produselor agricole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării; Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentară integrat; Investiții în modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole (4.1a); Investiții în modernizarea pepinierelor pomicole, inclusiv în creșterea suprafețelor ocupate de material săditor (4.1 a). <i>Prin instrumentul financiar de creditare se va facilita cofinanțarea proiectelor</i>	PNDR, submăsura 6.4. Cofinanțare 10% - 30% Submăsura 4.1. și 4.1.a. Este necesară cofinanțarea între 10-70% sprijin între 30-90% (90% pentru ferme sub 250.000 PS, cooperative și grupuri de producători) 50% - 90% sector pomicol pentru orice tip de ferma și forme asociative.

 Schimbări necesare

Schimbări legislative naționale:

- redefinirea conceptului de "fermă de familie" (OUG nr. 43/2013) din legislația națională - limita superioară ar trebui să fie 100.000 PS, pentru a facilita dezvoltarea clasei de mijloc prin accesarea de proiecte combinate pe mai multe măsuri (inclusiv 6.4) și pentru fermierii mici, dar cu potențial de creștere spre mediu.
- Simplificarea, implementarea prietenoasă și încurajarea agro și ecoturismului

 Cine	Beneficii:
Ministerul Agriculturii și AFIR	<p>Sub-măsura 7.2. Îmbunătățirea infrastructurii de bază la scară mică în vederea unei dezvoltări economice durabile; Creșterea numărului de locuitori din zonele rurale care beneficiază de infrastructură de bază îmbunătățită.</p> <p>Sub-măsura 7.6. Stimularea activităților de turism rural prin sprijinirea conservării patrimoniului local; Menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale din zonele rurale.</p>

 Acțiune

IV. Investiții în mediul rural

IV.b Investiții pentru comunitate

 Cum	 Finanțare
<p>IV.b Investiții pentru comunitate</p> <p>Sub-măsura 7.2 finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> infrastructura rutieră de interes local și infrastructura de apă / apă uzată construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei de drumuri de interes local proiectele de infrastructură educațională / socială: înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) grădinițelor, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă extinderea și modernizarea (inclusiv dotarea) instituțiilor de învățământ secundar superior, filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor precum și a infrastructurii de tip after-school, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea <p>Sub-măsura 7.6. finanțează:</p> <ul style="list-style-type: none"> investiții corporale și/ sau necorporale: restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor / monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă B; restaurarea, conservarea și/ sau dotarea așezămintelor monahale de clasă B și construcția, extinderea și/ sau modernizarea drumurilor de acces ale așezămintelor monahale de clasă B; modernizarea, renovarea și/ sau dotarea căminelor culturale. 	<p style="text-align: center;">Corelare cu Pachetul Anti – Sărăcie, măsurile 6.1 Școala – motor de incluziune, 6.4 – Granturi pentru școli din zonele defavorizate, 6.6 Școli accesibile copiilor, F.13 Cantine sociale</p>

 Schimbări necesare

- Ghidurile sunt în dezbatere publică - o eventuală evaluare a eficienței investițiilor și corelarea cu strategiile de dezvoltare regională;
- Reactivarea rețelelor de diseminare a informației la sate: Biblionet, PAPI-POCU.

Cine

Beneficii:

Alocarea directă a unei sume din PNDR către FEI pentru crearea instrumentului financiar de creditare pentru:

- finanțarea beneficiarilor (rata de partajare a riscurilor de 50% - 50%, autoritatea contractantă și intermediarii financiari participând cu sume egale în cadrul instrumentului financiar);
- facilitarea accesului la finanțare al fermierilor și accesarea proiectelor din PNDR, stimulare competitivității și modernizarea fermelor, infrastructura la scară mică și implementare strategii locale și proiecte pentru structuri asociative.

Ministerul Agriculturii , AFIR, APIA Fonduri de Garantare, Banci si IFN-uri, Cancelaria

➔ **Acțiune**

V. Accesul fermierilor la credite ieftine și garantare

V.a. Constituire instrumente de garantare și creditare din PNDR

V.b. Constituire instrument de garantare și creditare din surse naționale

Cum

Finanțare

V.a. Constituire instrumente de garantare și creditare din fonduri europene (PNDR)

- Credite pentru cofinanțare pentru beneficiari ai măsurilor 4.1., 4.1.a (investiții în ferme), 4.2, 4.2.a (procesare) și 6.4 (activități non-agricole în mediul rural) PNDR 2014-2020.
- Credite de investiții în exploatații agricole, procesare și activități non-agricole în mediul rural pentru fermieri (cu excepția persoanelor fizice neautorizate), gupuri de producători, cooperative, IMM-uri, micro-întreprinderi și întreprinderi mici non-agricole din spațiul rural.

Buget de stat
PNDR

V.b. Constituire instrumente de garantare și creditare din surse naționale plecând de la OUG nr. 43/2013

- Microcredite pentru capitalul de lucru/ pentru producție agricolă finanțate de la bugetul de stat
- Microcredite pentru achiziția de animale finanțate de la bugetul de stat
- Microcredite de investiții până la 15.000 Euro
- Garantare Microcredite din fonduri naționale

Schimbări necesare

- Schimbare PNDR
- Adaptarea legislației naționale

Cine

Target de etapă 2016

Adoptare pachet legislativ

Ministerul Finanțelor Publice, MADR, Ministerul Economiei, Autoritatea Națională pentru Turism, Autoritatea Națională Sanitar Veterinară, Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, Cancelaria

Beneficii:

Financiar: ieșirea din economia subterană; creșterea contribuțiilor sociale la buget; lărgirea bazei de impozitare;

Economic: orientarea sectorului turismului rural și ecoturismului spre servicii de calitate; creșterea potențialului de dezvoltare bazat pe natură, gastronomie, cultură locală; valorificarea locală integrată a resurselor teritoriului;

Social: creșterea numărului de persoane cu venituri directe și indirecte din turism; dezvoltarea sustenabilă a comunităților din zonele rurale;

Cultural: creșterea gradului de păstrare a patrimoniului cultural, material și imaterial local

Mediu: conservarea capitalului natural și cultural devine parte integrantă din dezvoltarea socială și economică locală.

Acțiune

VI. Dezvoltarea economiei rurale prin eco și agro-turism

Cum

Finanțare

Simplificarea legislației de referință (ITM, sanitar-veterinar, turism etc) privind spațiile de cazare de mici dimensiuni și producători locali. Formarea unei categorii de ghizi locali, astfel ca persoanele cu studii medii, fără diplomă de bacalaureat să poată conduce grupuri de turiști. Identificarea modalității de plată a micilor producători și prestatori de servicii pe plan local (ex. Producători de mobilier tradițional, artizanat, transport etc)

Ghiduri care să crească transparența și înțelegerea de către micii întreprinzători a modului de a face afaceri în domeniu.

Operaționalizarea conceptului de Organism de Management al Destinației cu rol de asigurare a cooperării cu autoritățile locale publice și private pentru dezvoltarea unui brand al zonei, inclusiv derularea de programe adecvate în susținerea operatorilor economici locali.

Lansare de ghiduri complementare din PNDR - pentru infrastructura turistică și POCU - pentru formare resurse umane, inclusiv în domenii precum protecția mediului, cu scopul dezvoltării eco și agro turismului.

PNDR complementar cu POCU

Schimbări necesare

Schimbări legislative naționale :

- Bune practici privind aplicarea unitară și coerentă a legislației la nivel local de către agențiile guvernamentale din domeniu - o singură autoritate, aceleași obligații verificate, aplicarea aceluiași măsuri de sprijin și sancțiune, oriunde în țară;
- Crearea de lanțuri scurte de producție și servicii turistice care să permită integrarea bucătăriei gospodăriei gazdă și a resurselor sale alimentare în serviciile de cazare, doar pentru turiștii cazați;
- Crearea unui cadru flexibil care să permită închirierea de spații de cazare în zone cu sezonabilitate;
- O nouă categorie de capacități de cazare prin definirea a ceea ce înseamnă spații de cazare de mici dimensiuni;
- Formular unic de control, de tipul to-do-list, care să reunească cerințele agențiilor guvernamentale;
- O agendă de control stabilită din timp, publică, pentru controlul realizat de agențiile guvernamentale;
- Cadru normativ care să permită atestarea pe bază de experiență și educație non-formală a ghizilor locali de tip călăuză;
- Îmbunătățirea accesului produselor locale artizanale și alimentare în locuri de desfacere la nivel local, de pildă punctele de informare turistică.

Cine

Axa LEADER din PNDR vizează stimularea dezvoltării prin asocieri la firul ierbii dintre autorități, cetățeni, ONG-uri, companii în cadrul Grupurilor Locale de Acțiune. În acest exercițiu bugetar, fondul LEADER a fost dublat, ajungând la 560 milioane Euro.

Programul se aplică în teritorii coerente cu o populație cuprinsă între 10.000 – 100.000 de locuitori, reprezentate de comune și orașe mici cu maxim 20.000 de locuitori. Suprafața eligibilă totală LEADER este de 228.754 km2, cu o populație de 11.359.703 locuitori.

Guvernul României consideră GAL-urile un instrument esențial de coagulare comunitară și promovare a dezvoltării rurale. De aceea, dorim o refoculare a misiunii lor spre animarea comunității, dezvoltarea societății civile, măsuri anti-sărăcie și furnizare de servicii sociale, stimularea asocierii agricole. Aceasta este noua misiune pentru GAL-uri, pe care guvernul o promovează ca urmare a cererile venite chiar dinspre comunități.

Ministerul Agriculturii,
AFIR, Cancelaria,
Federația Națională a
Grupurilor de Acțiune
Locală

Beneficii:

Centrul suport va sprijini funcționarea organizațiilor asociative și permanentizarea prezenței furnizorilor de servicii pentru populație, cum ar fi:

- Servicii de consiliere în domeniul agricol
- Servicii de creditare
- Servicii de consultanță în elaborarea și implementare de proiecte
- Servicii de proiectare, servicii de contabilitate, servicii juridice
- Servicii în domeniul asigurării, servicii on-line de tipul: e-guvernare, e-booking, e-learning, e-comert, e-promovare, bursa de locuri de muncă locale, de terenuri etc

Acțiune

VII. O nouă misiune pentru Grupurile de Acțiune Locală

VII.a Centre suport pentru servicii adresate populației rurale și mic urbane

Cum

Finanțare

VII.b Centre suport pentru servicii adresate populației rurale și mic urbane

Măsura prevede crearea unor centre care să ofere susținere pentru accesul tuturor cetățenilor la servicii și informații prin:

- Susținerea instalării și menținerii furnizorilor de servicii în mediul rural și mic urban
- creșterea capacității de utilizare a serviciilor societății informaționale
- reformarea modelelor operaționale la nivelul administrațiilor publice
- creșterea eficienței și competitivității la nivelul mediului de afaceri din toate domeniile dezvoltării rurale
- ameliorarea mediului economic local în special pentru dezvoltarea inițiativelor agriculturii mici și mijlocii, a producătorilor mici, a tinerilor antreprenori etc.

PNDR. Măsuri inovative în cadrul Strategiilor GAL
Măsura 19 PNDR

Deschiderea finanțării prin GAL-uri pentru alte măsuri
din PNDR și din Programele de fonduri structurale.

Schimbări necesare

Finalizarea procesului de selecție

 Cine	
<p>Beneficiari Direcți: Orice entitate juridică privată sau publică legal constituită.</p> <p>Beneficiari indirecți: Persoane fizice și juridice din sectorul agricol, alimentar, non agricol, turism, cultural.</p> <p>Reprezentanți sau angajați ai IMM care își desfășoară activitatea în zone rurale, persoane fizice.</p>	<p>Beneficii:</p> <p>Sprrijinirea înființării de clustere și rețele conduce la valoare adăugată prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizare de proiecte pilot, dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier; • Cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural; • Cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte și piața locală; • Activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale; • Acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice; • Diversificarea activităților agricole cu alternative către activități referitoare la sănătate, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație; • Multiplicarea rezultatelor cercetării realizate de alte Grupuri Operaționale și la alte entități similare.

 Acțiune

VII. O nouă misiune pentru Grupurile de Acțiune Locală

VII.b Societatea civilă la sate

 Cum	 Finanțare
<p>Rețele și Clustere - sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din mediul rural și mic urban Incubarea organizațiilor asociative de către centrele suport</p> <p>Obiective ale măsurii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • depășirea obstacolelor legate de dezvoltarea afacerilor agricole și neagricole • asigurarea de servicii în zonele rurale pentru sprijinirea micilor întreprinzători • crearea de rețele va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici • promovarea entităților care colaborează pentru identificarea de noi soluții <p>Centrul suport va sprijini instalarea organizațiilor asociative care pot implementa proiecte și programe în beneficiul populației regiunii acoperite, va oferi servicii suport pentru aceste organizații în vederea maturizării și creșterii capacității lor instituționale.</p>	<p>Faza I costuri pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acțiuni de animare în scopul identificării de noi parteneri • Schimburi de experiență • Acțiuni de formare specific • Elaborarea de studii privind zona în cauză, studii de fezabilitate și elaborarea planului de afaceri etc. <p>Faza II costuri pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Costuri de funcționare a rețelei (cooperare) • Costurile directe aferente unor investiții incluse în planul de afaceri <ul style="list-style-type: none"> • Măsuri inovatoare în cadrul Strategiilor GAL - Măsura 19 PNDR

 Schimbări necesare